

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

55 725 15 Műtéti szakasszisztens

2022. január 10.

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábrián Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.*

6 pont

Írja le a Veres-tűvel kapcsolatos ismereteit az alábbi szempontok szerint!

Formai sajátosságai/jellemzői:

Duplaiüregű, (külső tű és belső tompa betét) rugóval működő automatikus tű (egy visszahúzó rugóval működő tompa szondát és egy éles, üreges tűt egyesít magában).

Alkalmazásának elve, előnye:

A tű hegyes része hatol át a hasfalon, a szövetek ellenállása a tompa betétet visszanyomja mindaddig, míg az ellenállásba ütközik, ha áthaladt a hasfalon, a tompa rész előreugrik, megakadályozva így a sérülést.

Alkalmazásának célja:

A tűn keresztül hozzuk létre a gáz befűvésével az úgynevezett pneumoperitoneumot, mely alkalmas a hasban végzett laparoscopos eljárások kivitelezésére.

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

2.

8 pont

Rendszerezze a sebészeti varróanyagokat a táblázatban foglalt szempontok alapján! Töltse ki a táblázatot!

A sebészeti varróanyagok csoportosítása	
anyag szerint	<i>természetes</i>
	<i>szintetikus</i>
szerkezet szerint	<i>sodrott</i>
	<i>nem sodrott (monofil)</i>
szövetközi stabilitás szerint	<i>felszívódó</i>
	<i>nem felszívódó</i>
tűhöz való kapcsolat	<i>atraumatikus</i>
	<i>nem atraumatikus</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.

5 pont **Húzza alá a felsorolásból az autoklávban használatos csomagolóanyagokat!**

- perforált tetejű és aljú kötszerdoboz, a perforáción baktériumszűrővel
- alumínium fólia
- celofán
- csomagolópapír
- speciális krepp-csomagolópapír
- zsírpapír
- papír- és műanyagfólia kombinációjú csomagolóanyag
- papírdoboz
- sűrű szövésű műtőlepedő
- papírtasakok kémiai indikátorral

(Csak az 5 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

4.*

3 pont **Írja le a WHO „Safe Surgery Saves Life” programjában kidolgozott és bevezetésre került műtéti ellenőrző lista jelentőségét/lényegét!**

Egy egyszerű ellenőrző módszer, amelynek célja a szövődmények előfordulásának csökkentése. A műtéti ellenőrző lista bevezetésének előnye, hogy minimális ráfordítással közvetlen előny érhető el a szövődmények csökkenésével. Az eljárás alapvető gyakorlati teendők ellenőrzésére szolgál, amellyel az operációban részt vevő szakterületek feladatai mellett a hatékony csapatmunka is szavatolható, így a műtéti ellenőrző lista használata nagymértékben javíthatja a műtétekkel kapcsolatos betegbiztonságot.

5.

5 pont **Nevezze meg a gipszkötés alkotóelemeit!**

- *harisnyakötés, csőkötés*
- *alápárnázó (Filmulin, gézek közötti pólya, szendvicspólya)*
- *gipszsin, gipszlongetta*
- *gipszpólya 2,5-15 cm szélességben*
- *járósarok (szükség szerint)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **6 pont**
Csoportosítsa a felsorolt szerveket elhelyezkedésük szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. végbél
2. hasnyálmirigy
3. lép
4. hüvely
5. mellékvese
6. vastagbelek

Intraperitonealis helyzetű szervek: ...**3.**, **6.**...

Retroperitonealis helyzetű szervek: ...**2.**, **5.**...

Infraperitonealis helyzetű szervek: ...**1.**, **4.**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

7.* **6 pont**
Ismertesse a hasüreg-gát felőli végbéltávolítás két szakaszának lényegét! Nevezze meg a műtétet!

A végbél eltávolításának két szakasza:

1.
A hasüreg felől a kismedencében a lehető legmélyebben szkeletizálják és átvágják a végbelet. A szigmabelet a hasfalra szájazzatják.

2.
A gát felől a végbélnyílást körbevágva felszabadítják a végbél alsó szakaszát és a belet eltávolítják.

A műtét megnevezése:

Miután a műtét a hasüreg és a gát felől történik, a műtétet abdomino-perinealis végbélkiirtásnak (exstirpatio recti abdomino-perinealis), kidolgozója után Miles-műtétnek nevezik.

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

8.*

5 pont

Sorolja fel az egynapos sebészet hátrányait! Írjon ötöt!

- *hazabocsátáshoz megfelelő szociális háttérre van szükség*
- *nehezebb a posztoperatív fájdalomcsillapítás*
- *a posztoperatív megfigyelési idő lerövidül*
- *kizárólag választott beavatkozásokat foglal magába*
- *beszűkül a műtét előtti és utáni betegellenőrzés lehetősége*
- *a műtét előtti aneszteziológiai vizsgálat külön szervezést igényel*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.

3 pont

Határozza meg a vérzés helyét az alábbi esetekben!

Epiduralis vérzés: *a dura materen kívül (a dura mater és a koponyacsont között)*

Intracerebralis vérzés: *az agyállományban*

Subduralis vérzés: *a dura materen belül (a dura mater és az agy kéregállománya között)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.*

6 pont

Ismertesse a diatermiás készülék általános jellemzőit! Írjon hatot!

- *a műtők nélkülözhetetlen eszköze, 220 V-os árammal működik*
- *egyaránt alkalmas vágásra és vérzéscsillapításra is*
- *nagyfrekvenciájú áramot állít elő, mely hőhatás útján fejt ki hatását*
- *működtetése lábbal, vagy kézi kapcsolással történik*
- *az éppen szükséges áram erőssége széles skálán szabályozható*
- *manuális, vagy érintőképernyős beállítási lehetőséggel rendelkezik*
- *különböző méretű és nagyságú, gurítható, vagy mennyezetre is szerelhető*
- *minden készüléknek van egy semleges és egy aktív elektródája*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.

5 pont

**Határozza meg, mely műtétek leírásában szerepelnek az alábbi mondatok!
Válaszát írja a megfelelő szövegrész alá!**

„A feltárás Kocher-féle gallérmetszés: hasas szikével egyszerre vágjuk át a bőrt és a platizmát.”

...Golyva, struma műtét...

„A lágyék (Poupart) szalag felett 1-2 cm-rel, a lágyékhajlatban ferde bőrmetszést ejtünk. A metszés vonalában meghasítjuk a külső ferde hasizom bonyóját és átmetszük a külső lágyékgyűrűt.”

...Lágyéksérv/hernia inguinalis műtét...

„Az aborális duodenumcsonkot elbuktatjuk, majd a folytatásába eső első jejunumkacsot az orális gyomorcsomóhoz „felhúzza” azzal szájaztatjuk össze.”

...Billroth II. típusú reszekció...

„A következő lépés a v. saphena magna törzs eltávolítása. Ezt az ér lumenében a bokától egészen a lágyékhajlatig vezetett hosszú, ún. Babcock-szondával végezzük. Ez egészében távolítja el a saphena törzset.”

...Visszéreltávolítás, varicectomia...

„Első lépés a méhnyak megfelelő tágítása. Először terhes operáltaknál ehhez előtágítást alkalmaznak. Ennek gyógyszeres és mechanikus formái terjedtek el. A mechanikus formánál nedvesség hatására duzzadó pálcát (laminaria) helyezünk a műtét előtti este a nyakcsatornába. Mire műtétre kerül a sor, a méhnyak 0,5-1 cm átmérőjűre tágul.”

...Terhesség-megszakítás, interruptio...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.*

6 pont

Nevezzen meg a műtéti érzéstelenítés lehetséges általános szövődményei közül hatot!

- keringési szövődmények
- légzési szövődmények
- mechanikus hatás által okozott károsodások
- anesztetikum túladagolása, túlaltatás
- allergiás, anaphylaxiás reakciók
- epiduralis és spinalis érzéstelenítés szövődményei
- műszaki szövődmények
- az altatógázok személyzetre gyakorolt károsító hatásai

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.

6 pont

Írja a felsorolt elváltozások mellé azok műtéti megoldásait! Töltse ki a táblázatot!

patella törés	<i>húzóhurok OS</i>
Achilles-ín fedett sérülés	<i>ínvarrat+gipsz</i>
külboka törés	<i>karmoslemez+ gipsz</i>
subtrochanter törés	<i>hosszú gamma szeg</i>
femur középsőharmadi törés	<i>UFN</i>
radiusfejecstörés	<i>2.0 mm titán csavaros OS</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.*

5 pont

Sorolja fel a műszerolajjal kapcsolatos követelményeket!

- az olaj paraffin-bázisú, vagy szilikonolaj alapú legyen
- feleljen meg a hatályos európai, illetve amerikai gyógyszerkönyv követelményeinek
- gőzáteresztő (gőzsterilizálásra alkalmas) legyen
- ne okozza a műszerek csuklóinak beragadását
- ne gyantásodjon

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

6 pont

Nevezzen meg a benignus prostatahypertrophia műtéti eljárási lehetőségek közül hármat! Adja meg az egyes műtéti eljárások behatolás módját is!

- *transurethralis resectio – cystoscopon keresztül (resectorral)*
- *suprapubicus prostatectomia – alsó hasi metszésből, hólyagon keresztül*
- *retropubicus prostatectomia – alsó median metszés a hólyag alatti prostatatokban*
- *perinealis prostatectomia – kömetsző helyzetben metszés a gáton*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.*

9 pont

Ismertesse a plazmasterilizáló eljárást a megadott szempontok szerint!

A plazmasterilizáló eljárás lényege:

A plazmasterilizáló eljárás alacsony, maximálisan 55 °C hőmérsékleten, hidrogén-peroxid pára és az elektromos erőter hatására létrehozott hidrogén-peroxid plazmaállapotát alkalmazza alacsony páratartalmú közegben történő csíramentesítésre. A folyamat végén vízpára és oxigén marad vissza, a rakomány száraz, azonnal használható, illetve az előírt csomagolás révén szállítható és a kívánt ideig tárolható.

Plazmasterilizátorban csíramentesíthető eszközök: Írjon hatot!

- *defibrillátor elektródok*
- *nagyfrekvenciás sebészeti vágó*
- *fém eszközök*
- *endoszkópos eszközök*
- *trokár hüvelyek*
- *sebészeti motorok és elemek*
- *száloptikás fénykábelek*
- *ultrahangfejek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.*

3 pont

Soroljon fel az inguinalis sérvműtétek fajtái közül hármat!

- *Bassini-műtét*
- *Shouldice-műtét*
- *Lichtenstein-műtét*
- *Kirschner-műtét*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.*

4 pont

Írja le a műtéti javallatok/ellenjavallatok lényegét röviden! Válaszát írja a pontozott vonalra!

- életmentő javallat-vitális indikáció:
...a műtét közvetlen életveszély miatt szükséges ...
- feltétlen javallat-abszolút indikáció:
...az étellel tartósan össze nem egyeztethető betegség (pl. rosszindulatú daganat) gyógyítását célozza meg, hosszabb-rövidebb idő áll rendelkezésre a beteg optimális műtéti előkészítésére...
- feltételes javallat-relatív indikáció:
...kóros állapot gyökeres megszüntetésére szolgál, de ezekben az esetekben a betegség a beteg életkilátásait közvetlenül nem veszélyezteti még akkor sem, ha az komoly panaszokat okoz (pl. epehólyagkövesség, csípőprotézis, esztétikai műtét)...
- ellenjavallat-kontraindikáció:
...a beavatkozás jogi, tárgyi vagy személyi feltételei nem állnak fenn (műszerhiány, szakorvosi specialista hiány, beteg általános állapota)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.*

3 pont

Nevezzen meg a nephrostoma műtéti kialakításának lehetséges szövődményei közül hármat!

- vérzés
- deréktáji fájdalom, duzzanat
- vastagbél sérülése
- pleura sérülése, pneumothorax
- parenchymás szervek sérülése (ritka)
- fertőzés

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)